

HØRINGSSVAR TIL AFLANDSHAGE VINDMØLLEPARK

JOURNALNUMMER 2019-82725

27. januar 2022

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43

1577 København V

Miljøkonsekvensrapport for HOFOR vindmøllepark i Køge Bugt

I anledning af høringen angående miljøkonsekvensrapport for HOFOR vindmøllepark i Køge Bugt, vildledende benævnt Aflandshage Vindmøllepark, skal vi fremsætte nedenstående kommentarer:

Allerede i 2012 præsenterede Energistyrelsen en række forslag til placering af kystnære havvindmøller i Danmark, heriblandt i Køge Bugt. Forslaget om en vindmøllepark i Køge Bugt blev dog mødt af massive protester fra en række lokale foreninger og individuelle borgere i området. Herefter var der relativt stille om sagen, og de fleste troede vel, naivt, at man i Energistyrelsen havde indset det uhyrlige i at omdanne den naturskønne Køge Bugt til et trist industrilandskab, og at sagen derfor var stillet i bero. I mellemtiden har projektets initiator, HOFOR, da også gået stille med dørene og stiller, først nu, med et færdigt udarbejdet projekt, som er lagt ud til offentlig høring. Det blev præsenteret ved et diskret digitalt borgermøde med kun ca. 200 deltagere. Her var det store område, som ville blive berørt af projektet, et belejligt, men utroværdigt, påskud til at undgå et direkte fysisk møde med vrede borgere.

Hvis projektet gennemføres, som foreslået af HOFOR, vil det være første gang, man i Danmark opfører en så stor vindmøllepark i et så tæt befolket område som Køge Bugt. Det vil forårsage en markant forringelse af lokalbefolkningens rekreative nærmiljø. I det følgende skal vi pege på en række forhold, som gør, at placeringen af en vindmøllepark i Køge bugt enten på forhånd helt bør afvises, eller, som et absolut minimum, underlægges en politisk beslutningsproces.

1. Over fem hundrede tusind¹ menneskers generelle livskvalitet i området omkring Køge Bugt bør veje tungere end marginalt billigere elektricitet til 300.000 københavnske boliger.

Det digitale format for borgermødet den 12. januar 2022 havde den fordel for arrangørerne, at de kunne styre hele forløbet som det passede dem. Derfor kunne de også udvælge de spørgsmål, som var mindst kritiske overfor projektet. Først til allersidst i mødet kom det helt afgørende spørgsmål: Kunne man ikke lægge vindmølleparken et andet sted, hvor den var mindre generende for

¹ Tallet er opgjort med 350.000 indbyggere i de danske kommuner, som grænser op til Køge Bugt tillagt halvdelen af Malmø kommune, 175.000, samt Vellinge kommune 37.000.

GRUNDEJERFORENINGEN KYSTVEJEN STRØBY EGEDE/STRØBY LADEPLADS

borgerne? Svaret var, ikke overraskende, at det kunne man da godt, men der ville blive et større transmissionstab, ligesom det ville være dyrere at føre kabler frem til brugerne. Denne holdning er en grov krænkelse af det gennem flere årtier knæsatte princip "forureneren betaler". Man skaber en voldsom visuel forurening af et område, som hidtil har været forholdsvis uberørt natur. Borgere, som bor i det berørte område eller udnytter det rekreativt, betaler altså med et mærkbart tab i livskvalitet, for at borgere i København kan opnå en næppe mærkbar økonomisk gevinst. Kun ejere af fast ejendom med udsigt til HOFORs industrianlæg kan gøre sig håb om en beskedent erstatning, som dog næppe vil dække det reelle fald i salgsværdi.

I betragtning af de mange negative konsekvenser, der er forbundet med vindmølleparkens placering i Køge Bugt, kan det undre, at en fjernere placering, for eksempel ved Kriegers Flak, skulle være et problem. Herfra føres der nemlig allerede nu strøm til hovedstadsområdet. Det allerbedste ville dog være, hvis HOFOR helt droppede tanken om miljøbelastende projekter i nærområdet og meldte sig som anlægspartner i det revolutionerende VindØ projekt eller i et konkurrerende projekt af samme type. Idéen om en energiø i Nordsøen støttes af et bredt flertal i Folketinget. Bliver projektet sat i udbud i år, og vinder VindØ, regner de med at kunne gå i produktion i 2027 med, i første omgang 3 GW havvind – senere op til 10 GW. 3 GW er det tidobbelte af den forventede kapacitet af HOFORs miljøbombe i Køge Bugt, og denne produktion vil finde sted 80 km fra kysten helt uden at ødelægge borgernes rekreative nærmiljø.

2. Niras' præsentation bagatelliserer projektets negative virkninger til ukendelighed

"Kun" visuelle gener

Niras er en af mange konsulentvirksomheder, som lever godt af at rådgive offentlige myndigheder og halvoffentlige selskaber. Niras er hverken værre eller bedre end andre konsulenter. Der rådgives efter devisen "den, der betaler for musikken, bestemmer, hvad der skal spilles". Man er klar over, at de voldsomme visuelle gener er langt de væsentligste ved HOFORs projekt i Køge Bugt og har derfor udarbejdet en 194 sider lang publikation med visualiseringer af industrianlægget.

Visualiseringerne viser fra de fleste udsigtspunkter, helt urealistisk, møller med en synlighed, som minder om Ørstedes to vindmøller ved Avedøreværket set fra Kystvejen i Strøby Egede. Disse vindmøller har dog kun en totalhøjde på 150 meter og afstanden til dem fra Kystvejen er ca. 24,5 km. Synet af disse møller, som er placeret på land ved Avedøreværket opfattes derfor normalt ikke som generende, når man ser dem fra Kystvejen. HOFORs vindmøller med en totalhøjde på mellem 210 og 220 meter vil derimod, set fra Traktørstedet Bøgeskoven, på en afstand af 8,5 kilometer virke som en optisk knyttnæve lige i synet på dem, som har opsøgt stedet i håb om at finde ro og rekreation. Fra Kystvejen vil afstanden til HOFORs industrianlæg være ca. 14 km. Her vil den visuelle virkning ikke være helt så grel som ved Bøgeskoven, men dog stor nok til at ændre områdets udtryk i stærk negativ retning.

Skulle HOFOR få held til at realisere ødelæggelsen af Køge Bugt, vil den spontane reaktion hos de fleste, som konfronteres med resultatet, sikkert være: "Hvordan kunne de dog få sig selv til det?" Visualiseringerne er i stort omfang misvisende, og de, der stoler på dem, vil få en meget ubehagelig

GRUNDEJERFORENINGEN KYSTVEJEN STRØBY EGEDE/STRØBY LADEPLADS

overraskelse, når de, hvis HOFORs projekt føres ud i livet, sammenligner dem med virkeligheden. Mange vil sikkert begynde at spørge sig selv, om vindmøller nu også er den bæredygtige og miljøvenlige produktionsform, de sælges som. Det er måske ikke helt tilfældigt, at befolkningens tilslutning til atomkraft i den seneste tid har været stærkt stigende.

Nærhed til lufthavnen ikke optimal

Selv om Kastrup lufthavn, også med etableringen af HOFORs 220 meter høje møller, fortsat vil være en meget sikker lufthavn, kan placeringen af møllerne tæt på start- og landingskorridorerne blive fatal, hvis et startende eller landende fly i vanskeligheder taber højde og/eller kommer ud af kurs.

Desuden vil kombinationen af møllernes højde og nærhed til lufthavnen sandsynligvis medføre krav om en eller anden form belysning af møllernes vinger, da de rager 100 meter op over nacellerne. Dette kræves ganske vist ikke af de nuværende afmærkningsregler, men der findes heller ikke til dato her i landet så høje møller så tæt på indflyvningen til en stor lufthavn, så en opdatering af reglerne må forventes. Her kan bugtens beboere muligvis få glæde af et roterende natligt lysshow, courtesy of HOFOR.

Massedrab på traner

HOFORs industrianlæg er, i tillæg til den uheldige nærhed til lufthavnen, placeret præcist på den rute, som tranerne følger fra Sverige til og fra deres vinterkvarter i Sydspanien. HOFORs eksperter på området indrømmer da også, at enkelte traner nok ikke vil overleve mødet med møllerne, men, beroliger de os, "det skønnes ikke at få nogen mærkbar effekt på den totale bestand". Vi andre må så nok vænne os til, forår og efterår, at finde lemlæstede døde traner i vandkanten.

3. Ansøgninger om forundersøgelse af åben-dør-projekter op til 15 km fra en kommunes kyst modtaget før den 1. juli 2019 er ikke omfattet af den udvidede kommunale indsigelsesret. Her bør man indføre en overgangsregel

Udviklingen af stadigt større vindmøller medførte, at Folketinget med virkning fra 1. juli 2019 ændrede reglen fra 2016 om kommunal indsigelsesret mod etablering af kystnære havvindmøller. En kommune kan nu gøre indsigelse mod projekter, som ligger nærmere end 15 km på kommunens kyst. Tidligere var indsigelsesretten begrænset til projekter, som lå nærmere end 8 km. De nye regler gælder dog ikke projekter, hvor der er ansøgt om tilladelse til forundersøgelse inden lovens ikrafttræden. Det var tilfældet med HOFORs projekt i Køge Bugt, som derfor, meget belejligt, undgår risikoen for politisk kontrol. Hermed svækkes lovens betydning markant, og man kan få mistanke om en vis venskabelig koordination mellem Energistyrelsens embedsværk og aktører med interesse i åben-dør projekter. Loven bør derfor suppleres med en overgangsbestemmelse, så kommuner, som ikke inden den 1. juli 2019 har haft mulighed for at komme med indsigelse mod tilladelse til forundersøgelse af et projekt, senere kan fremsætte indsigelser mod projekter under fortsat udvikling helt frem til påbegyndelsen af deres fysiske realisering.

Stevns Kommune er den kommune, som vil rammes hårdest og mest direkte af HOFORs vindmølleprojekt. Det vil i høj grad gå ud over kommunens tiltrækning af turister og dens

GRUNDEJERFORENINGEN KYSTVEJEN STRØBY EGEDE/STRØBY LADEPLADS

attraktivitet, som bosætningskommune. Beslutningen om godkendelse eller ej er derfor, som det fremgår af det allerede anførte, i allerhøjeste grad politisk. Uden lovændring vil projektets endestation imidlertid være Energistyrelsen uden appelmulighed til højere instanser. Denne myndigheds embedsværk har dog hverken saglig eller formel kompetence til at træffe afgørelser, der, som denne, i deres grundsubstans er politiske. Det var i erkendelse af dette, at Folketinget i 2019 besluttede at udvide kommunernes ret til med indsigelse at forlange, at den endelige beslutning om vindmølleparker nærmere på land end 15 km træffes på politisk plan. Hvis en kommune gør indsigelse, skal sagen nu tages op i Folketingets Klima-, energi- og forsyningsudvalg, hvorefter ministeren træffer afgørelse. Men det gælder altså kun projekter, hvor der er søgt om tilladelse til forundersøgelse efter den 1. juli 2019. Det bør ændres med en overgangsregel, så Stevns, og andre kommuner i en tilsvarende situation, kan kræve en politisk afgørelse af en politisk sag, selv om den administrative forberedelse er påbegyndt inden den 1. juli 2019.

Det er vigtigt at notere sig, at en sådan overgangsordning ikke i sig selv ændrer reglerne for, hvad der rent fysisk må etableres. Der er alene tale om en ændret beslutningsprocedure. Initiativtagerne til et projekt kan derfor ikke påberåbe sig bristede forudsætninger som følge af den foreslåede overgangsordning. Hvis deres projekt er ordentligt og fornuftigt, vil det blive godkendt på politisk plan.

Med venlig hilsen

GRUNDEJERFORENINGEN KYSTVEJEN

<https://kystvejen.org/>

Torben Stiig Hansen

Formand

Kystvejen 184C

4671 Strøby